Speelgoedketen Fun legt de boeken neer, een stuk uit de discrete erfenis van Michel Marchandise

Date : 13 februari 2024

Een maand terug maakte de speelgoedketen Fun bekend dat het zijn 27 winkels te koop zette. De noodoplossing bleek tevergeefs. Geplaagd door financiële problemen worden overmorgen de boeken neergelegd. Fun werd in 2018 door Luc Geuten en zijn groep Mitiska verkocht aan de groep Pardis, in handen van de Waalse broers Michel en André Marchandise. In 2022 ging de controle over Fun over naar de Franse groep Gifi, toen al aandeelhouder van Pardis. De overname kwam er nadat Michel Marchandise in januari 2022 op 72-jarige leeftijd overleed. Zijn overlijden zorgde voor een juridische ingewikkeld opvolging door zijn kinderen met zijn zoon Thomas als huidige voorzitter van de groep. De familie Marchandise heeft altijd de media geschuwd en slaagde er in zo goed als volledig onder de radar te blijven.

De broers Marchandise haalden hun inspiratie bij de Amerikaanse groep Walmart in een tijd waarin de Amerikaanse supermarktgigant niets anders verkocht dan goedkope bazaar spullen met magazijnen in kleine afgelegen steden. Naar dat voorbeeld openden Michel en André Marchandise veertig jaar geleden hun eerste Trafic-winkel. Daarmee introduceerden ze het non-food "smart discount" concept in België. Hun aanpak van "het is leuk en het is goedkoper" werd een succes. Beide broers verkochten daarop al snel de traditionele supermarkten gefranchised onder de naam Nopri, die ze deels van hun vader hadden geërfd. De opbrengst investeerden ze in de groei van de opkomende keten.

In de jaren ‘90 ging de familie op zoek naar middelgrote locaties van 1.500 m2 aan de rand van stadscentra. Die plaatsen werden zo goed gekozen dat de keten Action ze vervolgens kopieerde en zich telkens op een steenworp afstand van de Marchandise-winkels vestigde. Tegelijk groeide de concurrentie met e-commerce giganten als Amazon en Alibaba maar ook met verkooppunten van Action, BigBazar, Extra, Hema, Kruidvat, Wibra en Zeeman. In 2016 werd het familiaal kapitaal open gesteld voor de Franse groep Gifi, in handen van de familie Ginestet. Marchandise kreeg daarbij bevoorrechte toegang tot de Aziatische inkoopgroep van deze Franse reus die 500 winkels exploiteert in Europa.

Na het overlijden van Michel Marchandise werd de private stichting Michmar overgebracht van Amsterdam naar Gembloux om eind vorig jaar te fuseren met

de private stichting Pucet. In de marge van die bewegingen werd de keten Fun verkocht aan Gifi. In 2022 boekte Pardis een uitzonderlijke winst van 28 miljoen euro, resultaat mee van een aantal interne fusies en herschikkingen binnen de familiale groep. Het vermogen van de familie schoof daardoor op naar 63 miljoen euro. De familie beheert op vandaag nog altijd een belangrijk volume aan commercieel vastgoed. Het bedrijf is in handen van de weduwe van Michel Marchandise en hun vier kinderen.

Het faillissement van de keten Fun komt daarbij niet als een verrassing. Het bedrijf kampt al jaren met moeilijkheden en slaagde er niet in voet aan de grond te krijgen in Vlaanderen. In 2022 boekte het bedrijf een nettoverlies van 10,1 miljoen euro op een omzet van 70,2 miljoen euro. Het eigen vermogen was ruim 2 miljoen euro negatief. Volgens Fun lopen er nu onderhandelingen met ‘enkele serieuze kandidaten’ over de overname van 11 van de in totaal 27 winkels. Samen stellen die iets meer dan 200 mensen te werk. Fun ontstond in 1925 in het West-Vlaamse Aartrijke als een winkeltje met schoolartikelen, in handen van de familie Coeman. Eind jaren 90 stapte Mitiska in het bedrijf, toen nog Coemancenter genaamd. Mitiska fuseerde het bedrijf met andere speelgoedwinkelketens tot de groep Fun. In 2018 verkocht Mitiska Fun aan de Pardis groep. De rest is geschiedenis.